

„Veido“ gimnazijų reitingo didelę dalį ir šiomet sudaro valstybinių brandos egzaminų rezultatai – šiomet abiturientų gautų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų vidurkis sudaro iki 70-ties galutinio balo taškų. Antrasis kriterijus parodo, kaip abiturientams pavyko įstoti į svajonių specialybę – 20 taškų gimnazija gali gauti už tai, kokia dalis

jų abiturientų šiemet įstojo į pirmą pageidavimu nurodytą studijų programą Lietuvos aukštosiose mokyklose. Valstybinių brandos egzaminų rezultatų įtaką galutiniam mokyklos balui šiek tiek sumažino šiemet atsiradęs trečiasis dėmuo – mokyklos ugdytinių pasiekimai šalies žinių olimpiadose ir konkursuose – už 9–12 kl. auklėtinių 2015–2016 m. pelnytas prizines vietas respublikinėse olimpiadose ir konkursuose mokyklai reitinge skiriama iki 10-ies taškų.

Dauguma gimnazijų reitinge gan smarkiai pakeitė savo vietas – vienos krito žemyn per keliasdešimt vietų ar iš reitingo uodegos atsirado pirmoje jo pusėje ir aplenkė nemažai dar pernai geresnėse pozicijose buvusių kolegijų. Nors kai kurios egzaminų ar įstojimo rezultatus akivaizdžiai pagerino, tačiau vis tiek krestelėjo žemyn, nes buvo tokių mokyklų, kurioms šiuos rodiklius pavyko pagerinti dar labiau.

Kaip ir kasmet, taip ir šiemet gimnazijų, ypač nedidelių rajono mokyklų, vietas reitinguose, matyti, nulėmė konkrečiai abiturientų laida – mokinių motyvacija, kai kuriose įstaigose – ir jų šeimų socialinė-ekonominė situacija.

Štai pernai Rokiškio r. Juodupės gimnazijos direktorė Diana Guzienė sakė, kad vos sužinojo egzaminų rezultatus, atspėjo beveik tiksliai vietą, kurią jos vadovaujama mokykla užims „Veido“ gimnazijų reitinge (257). Pernai direktorė prognozavo, kad artimiausiam reitinge gimnazija turėtų pakilti aukščiau ir, pasirodo, buvo teisi – Juodupės gimnazija šiemet iššoko keliasdešimt vietų aukštyn ir atsidūrė 188-oje vietoje. Tąkart ir D.Guzienė, ir kiti ekspertai, svarstę apie tai, kodėl tos pačios mokyklos rezultatai kasmet gali skirtis kardinaliai, sakė tą patį: jei egzaminų įvertinimai pastebimai suprastėjo ar staiga mokinių pasiekimai žymiai pagerėjo, tai jokių būdu nereiškia, kad vienerius metus mokytojai dirbo blogiau ar, atvirkščiai – ėmė dirbti puikiai. Ypač mažesnėse mokyklose bendrus abiturientų laidos rezultatus stipriai gali nulemti vos keli stiprūs ar silpnėsi mokiniai, o didelėse miestų gimnazijose yra daugiau skirtingų gebėjimų vaikų, todėl keli prasti ar geri rezultatai stipriai bendro vidurkio į vieną ar kitą pusę netraukia.

Tam tikras mokinių „sezoniškumas“ negalioja nebet pirmojo dvidešimtuko gimnazijoms. Jame geriausių akademinių rezultatų pasiekusios mokyklos kasmet stumdomos, bet aukščiausių pozicijų neapleidžia. Pavyzdžiui, vilniečių dėl gerų mokslo sąlygų ir vertybių mėgstama Š.Aleichemo ORT gimnazija 2016-ųjų reitinge užima 17-tą vietą, 2015-ųjų – 7-tą, nes sumažėjo bendras egzaminų įvertis (nuo 78,53 iki 71,4).

Įpusėjus mokyklų tinklo pertvarkai, kai vis daugiau vidurinių mokyklų virto gimnazijomis, paaiškėjo, kad pasikeitęs mokyklos pavadinimas pasiekimų požiūriu nelabai ką pakeičia. Tačiau į reitingo penkiasdešimtuką patenka jau net kelios universitetų gimnazijos: be iš antrosios vietos šalyje nepajudinamos Kauno technologijos universiteto (KTU) gimnazijos, jame yra Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazija (13-ta), Vytauto Didžiojo universiteto „Rasos“ gimnazija (14-ta), į 50-tą vietą iškopė KTU inžinerijos licėjus.

Gali būti, kad geriausiomis šalyje vadinamos gimnazijos artimiausiais metais į pagal akademinius rezultatus sudaromo reitingo viršūnes turės įsileisti ▶

Kuri gimnazija geriausia jūsų vaikui

VIETA 2016 m. REITINGE	Gimnazija/ vid. mokykla	Abiturientai, 2016 m. įstoję į Lietuvos aukštesnias mokyklas pirmuoju pageidavimu (proc.)	Abiturientų, užsiregistravusių laikyti egzaminus, skaičius	Abiturientų laikyti egzaminų 2016 m. įvertinimų vidurkis	I–III vietos apdovanojimai respublikinėse olimpiadose	BENDRAS BALAS 2016 M.
I	II	III	IV	V	VI	VII
1	Vilniaus licėjus	90,2	97	91,3	80	91,94
2	VŠĮ Kauno technologijos universiteto gimnazija	86,2	77	88,5	54	85,95
3	Klaipėdos licėjus	84,6	18	88,4	9	79,93
4	Vilniaus jėzuitų gimnazija	88,1	76	83,1	4	76,29
5	Klaipėdos „Ažuolyno“ gimnazija	80,1	182	82,1	17	75,63
6	Vilniaus Žirmūnų gimnazija	72,2	200	81,2	5	71,90
7	Vilniaus M.Biržiškos gimnazija	66,5	196	81,7	9	71,59
8	Marijampolės marijonų gimnazija	70,8	30	77,7		68,56
9	Kauno jėzuitų gimnazija	64,4	66	76,1	7	67,05
10	Panevėžio J.Balčikonio gimnazija	63,1	182	73,6	7	65,04
11	Šiaulių J.Janonio gimnazija	59,9	178	67,4	29	62,77
12	Kauno „Saulės“ gimnazija	52,8	220	71,9	2	61,16
13	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazija	40,8	59	74,7	5	61,07
14	Vytauto Didžiojo universiteto „Rasos“ gimnazija	62,2	219	67,1	6	60,17
15	Šiaulių „Romuvos“ gimnazija	65,4	146	65,2	4	59,23
16	VŠĮ Šiuolaikinės mokyklos centras	52,2	39	69,7		59,22
17	Vilniaus Š.Aleichemo ORT gimnazija	38,1	25	71,4	1	57,72
18	Klaipėdos H.Zudermano gimnazija	63,0	40	64,0	1	57,49
19	Vilniaus Gabijos gimnazija	58,6	157	64,7		57,05
20	Marijampolės Šv. Cecijijos gimnazija	62,5	18	63,3	1	56,96
21	Vilniaus A.Kulviečio klasikinė gimnazija	49,2	73	66,8	1	56,73
22	Vilniaus S.Daukanto gimnazija	54,0	173	65,4	1	56,70
23	Vilniaus r. Juodšilių šv. U.Leduchovskos gimnazija	62,5	19	62,9		56,54
24	Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazija	51,6	157	64,6	2	55,77
25	Mažeikių Gabijos gimnazija	61,8	144	59,5	13	55,63
26	Vilniaus r. Rukainių gimnazija	66,7	12	60,3		55,54
27	VŠĮ „Saulės“ privati gimnazija	75,0	6	56,9	4	55,35
28	Vilniaus Žvėryno gimnazija	52,5	145	63,3	3	55,21
29	Vilniaus Jono Pauliaus II gimnazija	60,0	79	61,6		55,10
30	Vilniaus r. Marijampolio M.Lukšienės gimnazija	55,6	19	62,2		54,68
31	Vilniaus J.Basanavičiaus gimnazija	54,7	136	60,5	3	53,64
32	Kauno J.Basanavičiaus gimnazija	51,9	186	61,2		53,19
33	Utenos A.Šapokos gimnazija	60,6	153	58,5		53,06
34	Telšių Žemaitės gimnazija	49,4	89	61,2	1	52,86
35	Ukmergės A.Smetonos gimnazija	51,9	119	59,5	2	52,31
36	Mažeikių M.Račkausko gimnazija	51,4	179	58,1	10	52,19
37	Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazija	59,8	148	56,4	4	51,93
38	Šiaulių Lieporių gimnazija	54,3	161	58,2		51,59
39	Vilniaus Tuskulėnų gimnazija	61,5	44	55,4	1	51,24
40	Vilniaus r. Bezdonių J.Slovackio gimnazija	50,0	17	58,7		51,08
41	Klaipėdos Vydūno gimnazija	51,4	47	57,2	6	51,05
42	Vilniaus šv. Kristoforo gimnazija	48,8	146	57,9	4	50,78
43	Kauno J.Jablonskio gimnazija	54,8	215	56,8		50,74
44	Alytaus A.Ramanauskos-Vanago gimnazija	38,6	173	60,9	3	50,73
45	VŠĮ Pranciškonų gimnazija	54,8	105	56,4	2	50,68
46	Nacionalinė M.K.Čiurlionio menų mokykla	72,2	56	51,6		50,58
47	Kupiškio r. Subačiaus gimnazija	60,0	16	55,0		50,50
48	Šiaulių Didždvario gimnazija	44,6	150	58,6	4	50,45
49	Kauno A.Smetonos gimnazija	49,0	216	58,0		50,40
49	Ukmergės J.Basanavičiaus gimnazija	59,5	125	54,8	1	50,40
50	Kauno technologijos universiteto inžinerijos licėjus	64,3	24	53,2	1	50,22
51	Varėnos „Ažuolo“ gimnazija	42,7	115	58,7	4	50,14
52	Birštono gimnazija	51,3	58	56,8		50,02

I	II	III	IV	V	VI	VII
53	Vilniaus V.Sirokomlės vid.mokykla	50,0	59	56,2	5	49,97
54	Vilniaus V.Kačialovo gimnazija	53,0	108	55,7	3	49,94
55	Kauno dailės gimnazija	50,0	25	56,8	1	49,90
56	Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazija	49,1	150	56,7	2	49,78
57	Vilniaus karoliniškių gimnazija	49,3	194	56,7	1	49,70
58	Radviliškio Vaižganto gimnazija	62,8	57	52,6	1	49,47
59	Klaipėdos „Aitvaro“ gimnazija	66,7	89	51,4	1	49,46
60	Švenčionių r. Švenčionėlių Mindaugo gimnazija	53,7	63	54,7	3	49,42
61	Širvintų L.Stuokos-Gucevičiaus gimnazija	58,1	88	53,9		49,32
61	Alytaus r. Miroslavo gimnazija	62,5	15	52,6		49,32
62	Trakų r. Rūdiškių gimnazija	59,1	27	53,4	1	49,29
63	Vilniaus krikščionių gimnazija	50,0	15	56,0		49,17
64	Vilniaus J. I. Kraševskio gimnazija	57,1	44	53,9		49,16
65	Vilniaus Užupio gimnazija	46,1	143	56,3	4	49,13
66	Zarasų „Ąžuolo“ gimnazija	57,4	75	53,4	2	49,12
67	Palangos senoji gimnazija	44,2	146	56,2	6	48,92
68	Kauno Jono Pauliaus II gimnazija	48,0	75	56,0		48,83
69	Kauno „Santaros“ gimnazija	51,4	137	54,7	1	48,65
70	Panevėžio 5-oji gimnazija	49,7	226	54,9	2	48,62
71	Prezidento Jono Žemaičio gimnazija	48,9	177	54,1	7	48,52
72	Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija	66,7	17	50,2		48,46
73	Joniškio „Aušros“ gimnazija	55,3	115	53,2	1	48,45
74	Kėdainių „Atžalyno“ gimnazija	56,9	165	52,4	3	48,43
75	Visagino „Verdenės“ gimnazija	57,9	31	52,6		48,41
76	Šiaulių r. Kuršėnų L.Ivinskio gimnazija	54,5	132	53,3	1	48,38
77	Vilniaus J.Leleleio vid.mokykla	41,7	23	57,0	1	48,33
78	Jonavos J.Ralio gimnazija	48,5	128	54,3	4	48,19
79	Alytaus šv. Benedikto gimnazija	45,6	69	55,6	1	48,18
80	Panevėžio J.Miltinio gimnazija	42,5	170	56,5		48,07
81	Vilniaus A.Mickevičiaus gimnazija	46,0	138	55,3	1	48,00
82	Kauno r. Babtų gimnazija	55,0	26	52,7		47,92
83	Tauragės „Versmės“ gimnazija	50,0	114	53,4	3	47,78
84	Kėdainių šviesioji gimnazija	50,0	113	53,7	1	47,74
85	Pasvalio r. Pumpėnų gimnazija	75,0	17	46,7		47,70
86	Ukmergės r. Taujėnų gimnazija	75,0	18	46,3	2	47,68
87	Raseinių r. Viduklės S.Stanevičiaus gimnazija	51,9	32	53,3		47,67
88	Panevėžio r. Krekenavos M.Antanaičio gimnazija	60,0	22	50,8		47,55
89	Kaišiadorių A.Brazausko gimnazija	59,5	142	50,9		47,54
90	Zarasų r. Antazavės J.Gruodžio gimnazija	36,4	19	57,5		47,51
91	Kauno r. Garliavos Jonučių gimnazija	57,9	91	50,8	2	47,38
92	Kauno Juozo Naujalo muzikos gimnazija	37,5	20	56,8		47,29
93	Kupiškio L.Stuokos-Gucevičiaus gimnazija	54,5	118	51,8		47,18
94	Šalčininkų r. Eišiškių gimnazija	57,1	50	50,9		47,07
95	Neringos gimnazija	66,7	9	48,1		46,99
96	Vilkaviškio „Aušros“ gimnazija	48,2	186	52,7	3	46,91
97	Kauno r. Garliavos Juozo Lukšos gimnazija	47,1	156	53,3	1	46,83
98	Šilalės S.Gaudėšiaus gimnazija	52,5	120	51,5	2	46,81
99	Šalčininkų r. Jašiūnų M.Balinskio gimnazija	52,4	26	51,9		46,80
99	Radviliškio r. Šiaulėnų M.Šikšnio gimnazija	70,0	13	46,9		46,80
100	Vilniaus Radvilų gimnazija	50,0	104	52,5		46,76
101–200						
101	Vilniaus Pilaitės gimnazija	56,9	89	50,4		46,68
102	Kauno Maironio universitetinė gimnazija	51,0	120	51,9	1	46,65
103	Druskininkų „Ryto“ gimnazija	51,4	159	51,4	3	46,63
104	Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazija	56,1	154	50,6		46,62
105	VšĮ „Vilniaus Valdorfo mokykla“	50,0	13	51,9	2	46,61
106	Šilutės Vydūno gimnazija	38,9	113	55,4		46,58
107	Vilniaus Žemynos gimnazija	42,0	148	54,1	2	46,52
108	Lazdijų r. Seirijų A.Žmuidzinavičiaus gimnazija	47,4	20	52,8		46,42
109	Kauno „Aušros“ gimnazija	51,3	177	51,4	1	46,35
110	Švenčionių r. Pabradsės „Ryto“ gimnazija	55,3	50	50,2	1	46,29
111	Rokiškio r. Kamajų Antano Strazdo gimnazija	58,3	37	49,4		46,22
112	Elektrėnų „Versmės“ gimnazija	51,8	124	49,1	12	46,21
113	Pakruojo r. Linkuvos gimnazija	51,7	42	50,7		45,81
114	Šalčininkų „Santarvės“ gimnazija	50,0	23	51,0		45,70

ŠV.KRISTOFORO GIMNAZIJOS ARCHIVO NUOTR.

Daugiausiai, 785, šimtukus 2016 m. abiturietai gavo už anglų kalbos egzaminą, 389 pelnė matematikos egzamino 100 balų įvertinimą

➤ naujų pirmūnių ir aukščiausiose vietose bus matyti ne tik įprasti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ar Šiaulių miestų mokyklų pavadinimai.

Pavyzdžiui, trečius metus iš eilės į viršų stiebiasi Alytaus A.Ramanausko-Vanago gimnazija, kuri šiemet yra 44-ta, pernai iškopė į penkiasdešimtą, nors dar 2014 m. buvo 106-oje vietoje. Šios Alytaus gimnazijos abiturientų vidutinis valstybinių brandos egzaminų įvertinimas šiemet buvo 60,9 balo. Ši gimnazija pakliūva į 4 geriausiųjų trisdešimtukus, sudarytus pagal skirtingų egzaminų rezultatus: vidutinis informacinių technologijų įvertinimas sudarė 89,32 balo, chemijos – 71,08. Šiemet iš 33-ios į 25-tą vietą pakilo ir 13 olimpiadų prizininkų bei 59,5 balų vidutinį egzaminų įvertinimą turinti Mažeikių Gabijos gimnazija, kuriai priklauso 9-tas Lietuvoje fizikos egzamino įvertinimas (neskaičiuojant mokyklų, kuriose fizikos egzaminą laikė mažiau kaip 5 abiturientai). 29-į jį laikusių Mažeikių Gabijos gimnazijos abiturientų vidurkis yra 76,52 balo.

Tad nors didžiausios tėvų ir mokinių kovos dėl vietos prestižinėje mokykloje vyksta didmiesčiuose, puikius akademinis rezultatus pasiekiančių gimnazijų tinklas tankėja: geriausias akademinis rezultatus pasiekusių gimnazijų penkiasdešimtuose šiemet yra po dvi Marijampolės, Mažeikių, Ukmergės gimnazijas. 2015-ųjų „Veido“ gimnazijų reitinge šių trijų savivaldybių mokyklos išsikovojo po vieną vietą 50-uke.

Prestižinių klube – nauja narė

Į klausimą, kokia mokykla yra „gera“, jų bendruomenės atsakytų skirtingai, nes vienu mokyklos administracija, pedagogų kolektyvas, mokiniai ir jų tėvai orientuojasi į aukštus akademinis pasiekimus, puikius egzaminų rezultatus, daugiausia nulemiančius ir karjerą po mokyklos, kitur kelia visai kitokius tikslus – bendruomenei svarbiausia geras mikroklimatas, vaiko emocinė savijauta, dar kitos labiausiai rūpinasi neformaliojo ugdymo galimybėmis.

Bet nepaneigsi, kad tos gimnazijos, dėl kurių vietų savo atžaloms kai kurie tėvai kovoja kaip tik įmanydami – registruojasi neva gyvenantys pas menkai pažįs-

tamus žmones, kad tik geroji mokykla būtų arčiau, samdo visų dalykų korepetitorius, kad tik vaikas puikiai išlaikytų stojamuosius egzaminus į konkrečią gimnaziją ir t. t., iš kitų pirmiausia išsiskiria puikiais akademiniiais pasiekimais.

Prestižinės mokyklos, kurių demonstruojami akademiniai stebuklai, žvelgiant iš šono, grindžiami puikiais pedagogais, rinktiniais mokiniais, ir didžiule bendruomenės motyvacija, kur būtų gėda nesistengti mokytis. Į geriausiųjų klubą įstojo, palyginti, naujas narys – Klaipėdos licėjus, šiemet išleidęs dar tik ant-rają abiturientų laidą.

Kai kurių egzaminų vidurkiu Klaipėdos licėjus aplenkė Vilniaus licėjų ir KTU gimnaziją, bet jame tuos egzaminus laikiusių abiturientų skaičius yra daug mažesnis. Visų egzaminų, kuriuos laikė 18 jo abiturientų, įvertinimų vidurkis yra 88,4 balo. Palyginimui – 77 KTU abiturientai, kuriems priklauso antrasis geriausias rezultatas Lietuvoje, pelnė 88,5 balo. 2016 m. 18-ka Klaipėdos licėjaus abiturientų gavo 15 šimtukų, pernai 22-jų abiturientų laida pelnė 20 šimtukų.

Klaipėdos licėjaus įkūrėja ir direktorė doc. dr. Regina Kontautienė sako, kad tikslo lenktyniauti su geriausiomis šalies mokyklomis neturi. 23-ius metus kuriamos mokyklos uždavinys visada buvo sukurti tokią mokyklą, į kurią vaikai norėtų eiti, o mokslas jiems netaptų našta ar sunkiu darbu iš pareigos. Taip pat direktorė užtikrina, kad geri akademiniai pasiekimai tai pat nėra vienintelis mokyklos bendruomenės tikslas, nes svarbiausia, kad kiekvienas vaikas pasiektų savo didžiausią rezultatą, tokį, kokį būtent jis gali pasiekti.

„Vaikai yra įvairiausių gebėjimų, nuo pat mažų dienų jie turi savo interesų sritį. Mes kūrėme tokią sistemą, kuri jiems leistų pasiekti maksimalių rezulta-

Didelėse miestų gimnazijose yra daugiau skirtingų gebėjimų vaikų, todėl keli prasti ar geri rezultatai stipriai bendro vidurkio į vieną ar kitą pusę netrauko.

tų, tačiau ne tik akademinių. Norime, kad vaikas pažindamas save ir adekvačiai įvertindamas, kas jam sekasi geriausiai, o kas prasčiau, galėtų pasiekti sėkmę“, – sako R.Kontautienė.

Ji pasakoja, kad Klaipėdos licėjaus mokiniai mokosi savo tempu – vienas be vargo gali išmokyti daug daugiau, nei reikalauja mokyklinė programa, kitam reikia padėti pasiekti bent minimalius programos reikalavimus. Šiamečiai abiturientai irgi buvo skirtingi: vieni olimpiadininkai, kitiems reikėjo įdėti daugiau pastangų, kad pasiektų vidutinių rezultatų.

„Padeda ankstyvas profiliavimas, kai jau 9-oje klaseje siūlome mokiniams išbandyti programas – biomedicinos, inžinerinio ugdymo, socialinių, politikos mokslų, menų. Mokiniai mokosi kelių papildomų dalykų, bando ieškoti savęs, o po trimestro gali išbandyti jau kitą programą. Todėl, baigdami 10-tą klasę jie žino, ko nori, gali kryptingai siekti gerų baigiamųjų mokyklos rezultatų ir tolimesnės karjeros“, – paaiškina direktorė.

Nors, jos teigimu, ši sistema veikia, net ir ją taikant kiekvienas mokinytis negali pasiekti aukščiausių ▶

I	II	III	IV	V	VI	VII
115	Vilniaus Antakalnio gimnazija	35,1	105	55,0	1	45,65
116	Vilniaus sav. Grigiškių „Šviesos“ gimnazija	54,1	47	49,6		45,52
117	Širvintų r. Musninkų A.Petrulio gimnazija	47,1	32	51,6		45,50
118	Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija	49,2	77	50,7	1	45,46
119	Vilkaviškio r. Kybartų K.Donelaičio gimnazija	43,5	107	52,3	1	45,42
120	Kelmės J.Graičiūno gimnazija	56,3	114	48,8		45,39
121	Kauno „Vyturio“ gimnazija	44,2	140	52,2		45,37
122	Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija	57,1	15	48,4		45,34
123	Utenos r. Užpalių gimnazija	60,0	22	47,6		45,33
124	Marijampolės Rygiškių Jono gimnazija	45,1	262	51,7		45,19
125	Radviliškio r. Šeduvos gimnazija	50,0	61	49,9	2	45,17
126	Šakių „Žiburio“ gimnazija	50,8	163	48,2	10	45,14
127	Plungės „Saulės“ gimnazija	44,4	225	51,6	1	45,10
128	Pasvalio P.Vileišio gimnazija	54,5	152	47,9	5	45,06
129	Plungės r. Žemaičių Kalvarijos M.Valančiaus gimnazija	55,0	24	48,6		45,03
130	VšĮ Vilniaus privati gimnazija	28,6	10	55,9	1	44,96
131	Mažeikių r. Sedos V.Mačernio gimnazija	61,5	27	46,6		44,95
132	Vilniaus r. Mickūnų gimnazija	62,5	16	45,8	3	44,92
133	Kaišiadorių r. Rumšiškių A.Baranausko gimnazija	38,9	23	52,1	4	44,71
134	Elektrėnų sav. Vievio gimnazija	41,0	51	52,1		44,66
134	VšĮ Šiaulių universiteto gimnazija	55,7	140	47,5	2	44,66
135	Kretingos r. Salantų gimnazija	38,5	40	52,5	1	44,56
136	Panevėžio r. Velžio gimnazija	47,1	25	50,2		44,54
136	Kauno S.Dariaus ir S.Girėno gimnazija	42,7	253	51,2	1	44,54
137	Marijampolės Šeduvos gimnazija	42,4	180	51,3		44,41
138	Alytaus r. Butrimonių gimnazija	81,8	24	39,8		44,25
139	Kauno r. Neveronių gimnazija	69,2	16	43,4		44,24
140	Klaipėdos r. Veiviržėnų J.Šaulio gimnazija	53,8	34	47,7		44,13
140	Šiaulių S.Šalkauskio gimnazija	55,3	131	46,9	2	44,13
141	Plungės r. Platelių gimnazija	60,0	20	45,9		44,11
142	Anykščių J.Biliūno gimnazija	44,8	165	50,2		44,10
143	Kretingos J.Pabrėžos universitetinė gimnazija	50,5	145	48,6		44,09
144	Tauragės r. Žygaičių gimnazija	77,8	20	40,7		44,03
145	Trakų r. Lentvario H.Senkevičiaus gimnazija	69,2	22	42,8	1	43,94
146	Rokiškio J.Tumo-Vaižganto gimnazija	44,1	220	49,9	1	43,86
146	Šilalės r. Kalinienų A.Stulginskio gimnazija	47,6	23	49,0		43,86
147	Prienų „Žiburio“ gimnazija	53,4	128	47,3		43,82
148	Pakruojo „Atžalyno“ gimnazija	48,5	90	48,7		43,80
149	Vilniaus r. Pagirių gimnazija	31,4	56	53,6		43,79
150	Kauno r. Raudondvario gimnazija	52,0	36	46,7	5	43,70
151	Jonavos Senamiesčio gimnazija	44,5	161	48,6	6	43,65
152	Klaipėdos „Žaliakalnio“ gimnazija	41,7	81	50,4		43,62
153	Vilniaus r. Nemenčinės K.Parčevskio gimnazija	43,3	43	49,4	3	43,61
154	Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislovo Kostkos gimnazija	57,1	21	45,8		43,52
155	Alytaus Putinų gimnazija	50,5	151	47,1	3	43,41
156	Turgelių „Aistuvos“ gimnazija	50,0	10	47,5		43,24
157	Jurbarko A.Giedraičio-Giedriaus gimnazija	41,4	166	49,7	1	43,23
158	Kauno „Varpo“ gimnazija	39,7	117	50,4		43,22
159	Kretingos r. Vydmantų gimnazija	70,0	18	41,3	2	43,17
159	Radviliškio Lizdeikos gimnazija	39,8	127	50,1	1	43,17
160	Biržų „Saulės“ gimnazija	48,9	156	47,3	2	43,12
161	Akmenės r. Ventos gimnazija	40,0	27	50,2		43,11
162	Kauno Kovo 11-osios gimnazija	57,9	37	44,9		43,00
162	Klaipėdos „Žemynos“ gimnazija	48,6	126	47,5		43,00
163	Lazdijų r. Veisiejų S.Gedos gimnazija	61,5	37	43,6	1	42,98
164	Vilniaus r. Kalvelių S.Moniuškos gimnazija	58,8	26	44,5		42,95
164	Alytaus Jotvingių gimnazija	34,6	159	51,5		42,95
165	Pakruojo r. Žemelio gimnazija	71,4	15	40,8		42,82
165	Vilniaus Trakų Vokės gimnazija	60,0	15	44,0		42,82
166	Plungės r. Alsėdžių gimnazija	62,5	14	43,3		42,81
166	Raseinių r. Ariogalos gimnazija	51,6	51	46,4		42,81
167	Vilniaus Senvagės gimnazija	45,7	105	48,1		42,80
168	Vilniaus r. Buivydžių gimnazija	42,9	16	48,9		42,77
169	Alytaus r. Krokialaukio T.Noraus-Naruševičiaus gimnazija	60,0	14	43,8		42,67

I	II	III	IV	V	VI	VII
170	Šalčininkų r. Turgelių PK. Bžostovskio gimnazija	83,3	15	37,1		42,65
171	Molėtų gimnazija	44,0	125	47,7	2	42,42
172	Ukmergės r. Siesikų gimnazija	50,0	26	46,3		42,40
173	Vilniaus S.Kovalevskajos gimnazija	60,0	128	43,4		42,39
174	Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazija	61,1	49	42,8		42,20
175	Telšių „Džiugo“ gimnazija	49,5	150	46,1		42,15
176	Telšių r. Varnių M.Valančiaus gimnazija	50,0	18	45,6		41,95
177	Skuodo r. Mosėdžio gimnazija	52,0	41	44,9	1	41,93
178	Klaipėdos „Varpo“ gimnazija	39,0	115	47,8	4	41,75
179	Šalčininkų r. Baltosios Vokės „Šilo“ gimnazija	33,3	5	50,1		41,71
180	Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija	36,1	49	48,4	4	41,57
181	Panevėžio K.Paltaroko gimnazija	44,8	79	46,5		41,52
182	Kėdainių r. Krakių M.Katkaus gimnazija	60,0	18	42,0		41,43
183	Rokiškio r. Pandėlio gimnazija	52,0	30	44,2		41,34
184	Tauragės Žalgirių gimnazija	42,9	174	46,8		41,31
185	Šilutės pirmoji gimnazija	48,7	133	45,1		41,30
186	Panevėžio r. Pajstrio J.Zikaro gimnazija	100,0	9	30,3		41,22
187	Trakų r. Paluknio „Medeinosa“ gimnazija	25,0	10	51,7		41,20
188	Rokiškio r. Juodupės gimnazija	60,0	20	41,6		41,15
189	Vilniaus S.Nėries gimnazija	41,6	182	46,9		41,12
190	Šakių r. Griškabūdžio gimnazija	62,5	35	40,7	1	41,11
191	Molėtų r. Giedraičių A.Jaroševičiaus gimnazija	66,7	16	39,3		40,85
192	Tauragės r. Skaudvilės gimnazija	62,5	68	40,3		40,74
193	Vilniaus Ozo gimnazija	51,1	99	43,6		40,73
194	Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazija	38,7	39	46,9	1	40,67
195	Akmenės r. Papilės S.Daukanto gimnazija	50,0	24	43,7		40,58
196	Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ gimnazija	58,3	26	41,3		40,56
197	Riešės gimnazija	44,4	48	45,2		40,53
198	Kelmės r. Tytuvėnų gimnazija	34,5	45	48,0		40,48
199	Joniškio r. Žagarės gimnazija	38,5	19	46,8		40,46
200	Skuodo P.Žadeikio gimnazija	53,3	99	42,3	1	40,43
201–300						
201	Alytaus r. Daugų V.Mirono gimnazija	57,1	34	41,2	1	40,37
202	Klaipėdos Baltijos gimnazija	47,8	63	44,0		40,36
203	Šalčininkų r. Dieveniškų „Ryto“ gimnazija	43,8	19	44,9		40,20
204	Panevėžio r. Ramygalos gimnazija	55,6	38	41,3		40,03
205	Lazdijų M.Gustačio gimnazija	46,0	133	43,7	1	39,89
206	Kauno r. Karmėlavos B.Buračo gimnazija	45,5	35	43,9		39,82
207	Panevėžio „Minties“ gimnazija	40,7	138	45,3		39,81
208	Švenčionių Z.Žemaičio gimnazija	51,8	89	42,0		39,75
209	Kauno r. Domeikavos gimnazija	37,9	35	45,9		39,73
210	Vilniaus inžinerijos licėjus	44,4	54	44,0		39,68
211	Šilutės r. Žemaičių Naumiesčio gimnazija	42,9	26	44,1	1	39,56
212	Kauno Rokų gimnazija	31,3	32	47,5		39,50
213	Kalvarijos gimnazija	53,3	75	41,0	1	39,46
214	Šalčininkų J.Sniadeckio gimnazija	40,0	37	44,8		39,36
215	Tauragės r. Batakių vid.mokykla	66,7	13	37,1		39,33
216	Kauno J.Grušo meno gimnazija	42,9	79	43,9		39,30
217	Klaipėdos S.Šimkaus konservatorija	42,9	30	43,8		39,25
218	Kėdainių r. Akademijos gimnazija	62,5	25	38,1		39,17
219	Skuodo r. Ylakių gimnazija	56,8	56	39,7		39,11
220	Šilutės r. Vainuto gimnazija	43,8	22	43,3		39,09
221	Elektrėnų sav. Semeliškių gimnazija	30,0	18	47,2		39,06
222	Šiaulių S.Daukanto gimnazija	45,7	81	42,4	1	38,95
223	VšĮ Vilniaus „Versmės“ katalikiškoji gimnazija	40,0	35	44,0	1	38,94
224	Kretingos r. Darbėnų gimnazija	42,1	27	43,4		38,83
225	Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija	41,4	42	43,2	2	38,78
226	Trakų gimnazija	40,0	17	44,0		38,77
227	Visagino „Atgimimo“ gimnazija	44,8	61	42,2	2	38,74
228	Vilniaus r. Medininkų šv. Kazimiero vid.mokykla	0,0	9	55,3		38,68
229	Kauno r. Vilkijos gimnazija	42,9	49	42,5	1	38,46
230	Vilniaus „Minties“ gimnazija	40,5	106	43,2	1	38,44
231	Šakių r. Kudirkos Naumiesčio V.Kudirkos gimnazija	37,5	33	44,2		38,43
232	Kauno šv. Pranciškaus gimnazija	40,0	47	43,4		38,37
233	Vilniaus r. Avižienių gimnazija	33,3	27	45,2		38,32
234	Kelmės r. Šaukėnų V.Pūtvių-Putvinskio gimnazija	50,0	21	40,4		38,27

➤rezultatų, kaip, pavyzdžiui, mokinių atranką vykdančių gimnazijų auklėtiniai. Klaipėdos licėjus – nevalstybinė mokykla, kurioje mokslo metai kainuoja 2,7–3,1 tūkst. eurų, tačiau mokiniams, kurie dažniausiai čia mokosi nuo pirmos ar priešmokyklinio ugdymo klasės, atranka netaikoma, išskyrus tai, kad mokinys negali turėti stipriai išreikštų elgesio problemų.

Dvi pirmosios abiturientų laidos tai pat užaugo tame pačiame licėjuje. R.Kontautienės teigimu, mokiniui tai yra didelis privalumas, dėl kurio galimybės pasiekti geriausių įvertinimų, tik išauga: „Jau nuo 5–6 klasės siūlome sustiprintai mokytis kai kurių dalykų modulių, vaikai mokosi mobiliuose grupėse, kurios suformuojamos pagal jų interesų kryptį ir pasiekimus.“

Pastebima, kad Lietuvos mokyklose sudėtinga užtikrinti sklandų perėjimą iš vienos švietimo pakopos į kitą – pradinuko smalsumas gali nunykti jam atėjus į penktą klasę, per pertrūkius tarp pakopų kyla rizika pamesti gabiuosius vaikus.

Klaipėdos licėjaus ikūrėja svarsto, kad, jei vaikas mokosi toje pačioje nedidelėje mokykloje, nereikia eikvoti laiko jo adaptacijai naujoje mokymo sistemoje, kaip nutinka keičiant mokyklą, nes kiekviena ugdymo įstaiga turi savo braižą, prie kurio naujokui reikia priprasti. Privalumas, jos teigimu, ir galimybė jau pradinukams stebėti vyresniųjų mokinių laimėjimus, mokyklos paskatinimą už jų pasiekimus, nes tokie pavyzdžiai dažniausiai įkvepia jaunesnius vaikus siekti to paties.

Skirtinguose tyrimuose skaičiuojama, kad mokinių pasiekimai nuo mokyklos vadovo priklauso 36–40

Mokiniai mokosi savo tempu – vienas be vargo gali išmokyti daug daugiau nei reikalauja mokyklinė programa, kitam reikia padėti pasiekti bent minimalius programos reikalavimus.

proc., kai kur net 50 proc. Klaipėdos licėjaus ikūrėja, paklausta apie savotišką priešpriešą tarp privačių ir valstybinių mokyklų bei galimybes gerąją jų patirtį perkelti į paprastas mokyklas, taip pat atkreipia dėmesį į direktoriaus darbą: „Nevalstybinės ir valstybinės mokyklos nėra visai skirtingos, tačiau pastarosioms galbūt reikia įveikti inerciją. Jos turi labai daug patirties, bet kartais atrodo, kad tai – daug metų kartota ta pati patirtis, ir mokyklos sunkiai priima poreikį keistis. Dažnai labai daug priklauso ir nuo mokyklos vadovo: kodėl vienos pasiekia puikių rezultatų, kitos, tai pat valstybinės mokyklos, neturi nė panašių. Tai ne mokinių atrankos klausimas, norisi žiūrėti į vadovo darbą, ar jis sugeba uždegti mokyklą pokyčiams, pasiūlyti įvairių naujų programų.“

Pašnekovės nuomone, iliustratyvus inercijos švietimo sistemoje pavyzdys – vis dar taikomos žinių olimpiadų kvotos: iš vienos mokyklos konkurse gali dalyvauti 2–3 mokiniai, nors joje norinčių ir gebančių varžytis olimpiadoje yra bent penki. „O kai paklausi, kodėl negali dalyvauti daugiau vaikų, atsakoma, kad reikės taisyti daugiau darbų arba išrašyti daugiau raštų dalyviams,“ – užuot pakeitusios paprastus dalykus, inerciją švietime išlaiko kaip tik tos institucijos, kurios turėtų diktuoti pokyčius, apgailestauja R.Kontautienė. ■

Olimpiadininkų skaičius: kada mokyklos tradicija, o kada – atsitiktinumas?

9–12 klasių mokinių, kurie skintų pergales respublikinėse olimpiadose, 2016-aisiais turėjo maždaug 130 gimnazijų. Prognozuojama, kad 2016-ieji turėtų būti derlingi – gausūs mokinių iškovotų medalių tarptautinėse olimpiadose. Tačiau būtent kam – mokyklai ar pačiam mokiniui – priklauso šis nuopelnas?

Gabija SABALIAUSKAITĖ

Jei suskaičiuotume, kiek per pastarąjį dešimtmetį fizikos olimpiadininkų išugdė Mažeikių Gabijos gimnazija, ir skaičius palygintume su didmiesčio mokyklomis, pamatytume, kad talentas nėra retas dalykas, – taip pernai „Veidui“ dėstė fizikas Aleksas Mazeliauskas, Kembridžo universiteto absolventas ir JAV Stony Brook universiteto doktorantas. Jis retoriškai klausė, kodėl viena mokykla kasmet turi talentingų mokinių, olimpiadų prizininkų, o kitų mokiniai konkursuose nė kart nedalyvavo.

Jei patikėtume, kad Mažeikių rajone gimsta protingesni vaikai, nei, tarkime, Rokiškyje, viskas lyg ir paaiškėtų. Žinoma, toks pasiteisinimas sunkiai įtikėtinas.

A.Mazeliauskas kelionę iš Užlieknės kaimo į Niujorko valstiją pradėjo Mažeikių Gabijos gimnazijoje. Laimei, kaip tik joje, vos tik pradėjus mokyti fizikos, jo talentą pastebėjo ir įdomiomis užduotimis atskleidė mokytoja: „Mano talentas ➤

ŠMM ARCHIVO NUOTR.

Rugpjūtį Lietuvos komanda iš tarptautinės chemijos mokinių olimpiados parvežė 2 sidabro ir 2 bronzos medalius. Tarptautinėse olimpiadose Lietuvos mokiniai šiemet jau pelnė 15 medalių

I	II	III	IV	V	VI	VII
235	Klaipėdos „Aukuro“ gimnazija	50,0	116	40,4		38,26
236	Trakų r. Onušio D.Malinausko gimnazija	11,1	17	51,5		38,24
237	Naujosios Akmenės Ramučių gimnazija	40,3	108	42,8	1	38,15
238	Vilniaus „Žaros“ gimnazija	29,2	46	46,1		38,14
239	Vilniaus „Juventos“ gimnazija	32,4	67	45,0	1	38,09
239	Kauno r. Akademijos U.Karvelis gimnazija	43,2	116	42,1		38,09
240	Šalčininkų r. Jašiūnų „Aušros“ gimnazija	36,4	14	43,9		37,97
241	Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazija	53,8	123	38,8		37,95
242	Anykščių r. Svėdasų J.Tumo-Vaižganto gimnazija	33,3	25	44,6		37,91
243	VšĮ Vaikų kūrybinės iniciatyvos fondo licėjus „Forumus“	40,0	9	42,7		37,88
244	Trakų r. Lentvario M.Šimelionio gimnazija	38,2	54	42,9		37,69
244	Vilniaus r. Rudaminos F.Ruščico gimnazija	38,5	46	42,9		37,69
245	Trakų r. Aukštadvario gimnazija	50,0	14	39,4		37,57
246	Ignalinos gimnazija	39,3	80	42,1	2	37,55
247	Širvintų r. Gelvonų vid.mokykla	33,3	53	44,1		37,51
247	Telšių r. Luokės gimnazija	66,7	24	34,5		37,51
248	Rietavo L.Ivinskio gimnazija	42,6	71	41,3		37,45
248	Kauno J.Gruodžio konservatorija	45,5	43	40,5		37,45
249	Kauno Palemono gimnazija	60,0	26	36,2		37,35
250	Akmenės r. Akmenės gimnazija	65,0	41	34,8		37,34
251	Šakių r. Lukšių V.Grybo gimnazija	60,6	54	36,0		37,32
252	VšĮ „Vaivorykštės tako“ gimnazija	50,0	2	39,0		37,30
253	Rokiškio r. Obelių gimnazija	36,4	18	42,6		37,13
254	Vilniaus r. Maišiagalos kun. J.Obrembskio gimnazija	16,7	15	48,2		37,07
255	Klaipėdos E.Balsio menų gimnazija	44,4	32	39,7	1	36,81
256	Kazlų Rūdos K.Grinių gimnazija	41,7	76	40,6		36,73
257	Ukmergės r. Želvos gimnazija	50,0	18	38,2		36,72
258	Raseinių r. Šiluvos gimnazija	57,1	13	36,1		36,71
259	Vilniaus J.Tallat-Kelpšos konservatorija	45,0	38	39,6		36,70
260	Radviškio r. Baisogalos gimnazija	34,8	44	42,4		36,63
261	Šilalės r. Kvėdarnos K.Jaunius gimnazija	46,9	46	38,4	1	36,41
262	Radviškio r. Sidabravo gimnazija	40,0	19	40,1	1	36,22
263	Vilniaus r. Valčiūnų vidurinė mokykla	50,0	9	37,3		36,11
264	Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazija	50,0	56	37,2		36,06
265	Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija	40,0	16	39,9		35,96
266	Panevėžio V.Žemkalnio gimnazija	47,5	138	37,6	1	35,95
267	Kaišiadorių r. Kruonio gimnazija	62,5	20	33,4		35,89
268	Utenos „Saulės“ gimnazija	50,0	108	36,9		35,82
269	Vilniaus Salininkų gimnazija	44,4	23	38,4		35,78
270	Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija	37,5	27	40,4		35,76
271	Šalčininkų r. Baltosios Vokės E.Ožėškovo gimnazija	50,0	9	36,7		35,68
272	Biržų r. Vabalninko B.Sruogos gimnazija	61,5	23	33,3		35,64
273	Klaipėdos r. Priekulės I.Simonaitytės gimnazija	50,0	29	36,4		35,48
274	Prienų r. Veiverių Tomo Žilinsko gimnazija	50,0	20	36,4		35,47
275	Šalčininkų r. Eišiškių S.Rapolionio gimnazija	36,4	21	40,2		35,39
276	Panevėžio r. Raguvos gimnazija	66,7	19	31,1	1	35,26
276	Alytaus r. Simno gimnazija	37,5	34	39,7		35,26
277	Kauno Veršvų vid.mokykla	28,6	36	42,1		35,18
278	Vilniaus „Santaros“ gimnazija	31,0	107	41,1		34,99
279	Kauno r. Vandžiogalos gimnazija	66,7	13	30,8		34,88
279	Zarasų r. Dusetų K.Būgos gimnazija	45,5	18	36,8		34,88
280	Pagėgių sav. Vilkyskių J.Bobrovskio gimnazija	55,6	22	33,8		34,78
281	Šiaulių r. Meškuičių gimnazija	46,2	23	36,4		34,73
282	Varėnos r. Valkininkų gimnazija	42,9	12	37,2		34,58
283	Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija	33,3	16	39,5		34,33
283	Kelmės r. Kražių gimnazija	46,2	18	35,7	1	34,33
284	Vilniaus P.Skorinos gimnazija	0,0	14	49,0		34,32
285	Šiaulių r. Gruzdių gimnazija	47,6	38	35,4		34,30
286	Ignalinos r. Vidiškių gimnazija	30,8	21	40,2		34,26
287	Jurbarko r. Eržvilko gimnazija	50,0	20	34,3		34,04
288	Kauno r. Čekiškės P.Dovydaičio gimnazija	36,4	14	38,1		33,97
289	Šilutės r. Švėkšnos „Saulės“ gimnazija	41,9	37	36,5		33,95
290	Mažeikių r. Židikų M.Pečkauskaitės gimnazija	40,0	14	37,0		33,93
291	Šalčininkų r. Butrimonių A.Krepšul gimnazija	50,0	16	34,1		33,84

Šaltinis: 2016 m. NEC, LMNŠC, LAMA BPO pagrindinio priėmimo pirmojo etapo duomenys. Pastaba: 2016 m. VBE rezultatų vidurkis sudaro daugiausiai 70 bendro balo taškų, įstojusiu pirmuoju pagalvairu dalis – 20, olimpiadų prizininkų – 10.

I	II	III	IV	V	VI	VII
292	Švenčionių r. Pabradės „Žeimenos“ gimnazija	36,4	36	37,9		33,82
293	Utenos Dauniškio gimnazija	50,8	116	33,8		33,80
294	Varėnos r. Merkinės V.Krėvės gimnazija	42,9	33	35,6	2	33,77
295	Anykščių r. Troškūnų K.Inčiūros gimnazija	50,0	14	32,7	7	33,75
296	Šilalės r. Laukuvos N.Vėliaus gimnazija	41,7	39	35,7	1	33,44
297	Pagėgių A.Mackaus gimnazija	42,3	59	35,6		33,39
298	Panevėžio V.Mikalausko menų gimnazija	40,0	21	36,2		33,34
299	Kazlų Rūdos sav. Plutiškių gimnazija	40,0	32	35,9		33,11
300	Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazija	40,0	32	35,6		32,95
301–346						
301	Kauno r. Piliuonos gimnazija	50,0	15	32,7		32,92
302	Prienų r. Jiezo gimnazija	30,0	17	38,1		32,67
303	Šalčininkų r. Kalesninkų L.Narbuto gimnazija	25,0	18	39,5		32,62
304	Prienų r. Stakliškių gimnazija	60,0	14	29,3		32,48
305	Raseinių r. Nemakščių M.Mažvydo gimnazija	54,5	22	30,8		32,45
306	Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazija	38,9	34	35,0		32,31
307	Pasvalio r. Joniškėlio G.Petkevičaitės-Bitės gimnazija	42,9	26	33,3	2	32,11
308	Molėtų r. Alantos gimnazija	50,0	24	31,5		32,08
309	Marijampolės sav. Iglauskos A.Matučio gimnazija	41,7	17	33,5		31,81
310	Kelmės r. Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazija	50,0	21	30,9		31,66
311	Kauno šv. Mato gimnazija	37,5	39	34,1		31,39
312	Vilniaus „Laisvės“ gimnazija	33,3	33	35,3		31,37
313	Plungės r. Kulių gimnazija	23,1	18	38,2		31,33
314	Telšių r. Tryškių Lazdynų Pelėdos gimnazija	22,2	16	38,3		31,27
315	Generolo P.Plechavičiaus kadetų licėjus	40,0	33	33,2		31,23
316	Juodšilių „Šilo“ gimnazija	11,1	19	40,9		30,87
317	Mažeikių r. Viekšnių gimnazija	34,8	37	33,4		30,32
318	Panevėžio R.Sargūno sporto gimnazija	71,4	22	22,7		30,20
319	Kauno A.Puškinio gimnazija	52,9	119	27,7	1	30,11
320	Šalčininkų r. Dieveniškų A.Mickevičiaus gimnazija	0,0	4	42,8		29,96
321	Telšių V.Borisevičiaus gimnazija	25,0	52	35,2		29,66
322	Šiaulių r. Kužių gimnazija	37,5	13	31,6		29,64
323	Radviškio r. Grinkiškio J.Poderio gimnazija	23,1	20	35,2		29,27
324	Lavoriškių gimnazija	0,0	5	40,8		28,54
325	Kalvarijos sav. Sangrūdės gimnazija	40,0	14	29,1		28,39
326	Kėdainių r. Šėtos gimnazija	20,0	28	34,7		28,27
327	Kėdainių r. Josvainių gimnazija	30,0	29	30,9		27,62
328	Pasvalio r. Vaškų gimnazija	0,0	14	38,9		27,24
329	Raseinių r. Betygalos Maironio gimnazija	50,0	12	23,9		26,75
330	Alytaus r. Pivašiūnų gimnazija	30,0	21	29,4		26,56
331	Rietavo sav. Tverų gimnazija	0,0	14	37,8		26,46
332	Jurbarko r. Veliuonos A. ir J. Juškų gimnazija	11,1	22	34,6		26,43
333	Joniškio r. Skaistgirio gimnazija	16,7	13	32,3		25,98
334	Panevėžio r. Smilgių gimnazija	11,1	17	33,4		25,63
335	Eitminiškių gimnazija	0,0	9	36,5		25,53
336	Vilniaus r. Zujūnų vidurinė mokykla	22,2	15	30,0		25,47
337	Šiaulių sporto gimnazija	28,6	21	27,7		25,09
338	Vilniaus sav. Grigiškių gimnazija	33,3	14	26,2		25,00
339	Kelmės r. Pakražančio gimnazija	33,3	15	24,9		24,08
340	Trakų r. Paluknio vidurinė mokykla	0,0	7	33,9		23,73
341	Marijampolės sav. Liudvinavo K.Borutos gimnazija	14,3	17	29,7		23,64
342	Šilalės r. Pajūrio S.Biržiškio gimnazija	28,6	21	25,0		23,18
343	Šiaulių „Santarvės“ gimnazija	0,0	10	32,5		22,75
344	Šiaulių S.Sondeckio menų gimnazija	17,6	26	24,3		20,54
345	Trakų r. Lentvario „Versmės“ gimnazija	0,0	6	21,0		14,70
346	Panevėžio r. Naujamiesčio gimnazija	0,0	7	21,0		14,69

➤ nėra išskirtinis. Lietuvoje daug gabių vaikų, bet ar jų talentas pažadinamas?“

Tą praėjusią vasarą A.Mazeliauskas buvo įsikūręs 90 km nuo Niujorko, tačiau namuose Long Ailende tik stabtelėdavo, nes vyko į vis kitą mokslinę konferenciją: tiesiai iš Kanados – į Sietlą, tada trumpam namo į Niujorko valstiją, o jau kitą mėnesį – į Japoniją. Ko gero, jei ne Atlanto vanden-

nas, A.Mazeliauskas į savo kelionių tvarkaraštį įtrauktų ir vizitus į Lietuvą susitikti su gabiaisiais mokiniais. Juk kol studijavo Kembridžo universite, šis fizikas ir užduotis Nacionalinės moksleivių akademijos (NMA) auklėtiniais rengė, ir į jos užsiėmimus atvykdavo. Kodėl? Todėl, kad Kembridžo absolventas neabejoja, kad ugdymas yra žymiai svarbesnis už prigimtinių talentą.

Gabumai – pagal gimimo vietą?

Jei tęstume atsakymų į fiziko klausimą paiešką, galėtume daryti prielaidą, kad gabių vaikų talentas pažadinamas, tačiau tik dalyje švietimo įstaigų. Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro (LMNŠC) svarbiausių 2015–2016 m. respublikinių olimpiadų ir konkursų rezultatų duomenimis, praėjusiais mokslo metais 130 gimnazijų (9–12 kl.) turėjo olimpiadų prizininkų.

Bent po vieną ar du respublikinės olimpiados prizininkus turėjo ir nemažai nedidelių rajoninių gimnazijų, pavyzdžiui: Šilalės r. Kvėdarnos K.Jauniaus, Laukuvos N.Vėliaus, Šilutės r. Žemaičių Naumiesčio gimnazijos.

Pasitaiko, kad skirtingų dalykų olimpiadose dalyvauja ir jose laimi vis tie patys mokiniai. Pavyzdžiui, nedidelė Vilniaus r. Mickūnų gimnazija šiųmečiame olimpiadų prizininkų sąrašą paminėta 3 kartus, bet visi laimėjimai gamtos mokslų, lietuvių kalbos ir biologijos olimpiadose priklauso tam pačiam vienuoliktokui.

„Jei kuriais nors metais mokykloje staiga atsiranda olimpiadininkų, prizininkų, tai rodo, kad joje yra gabių vaikų, tačiau jei panašių laimėjimų joje būna kasmet, tai tradicija, kuri rodo gabaus mokytojo, kryptingą kolektyvo darbą“, – olimpiadų medalių statistiką „Veidui“ paaiškina LMNŠC Gabių ir talentingų vaikų ugdymo skyrius vedėjas Gediminas Beresnevičius.

Dešimtys olimpiadų medalių, kaip ir egzaminų šimtukų lietus, kasmet nestebina Vilniaus licėjaus, Kauno technologijos universiteto gimnazijos, puikiais akademiniiais pasiekimais pasižymincios Jėzuitų gimnazijos ir dar kelių žymiausių šalies mokyklų. G.Beresnevičius įsitikinęs, kad prestižinėmis vadinamos mokyklos atsirenka gabiausius mokinius, turi gerus mokytojus, o tai dažniausiai ir nulemia gabųjų „trauką“. Paklaustas apie eilines mokyklas, ne didmiesčių „žvaigždes“, apie kurias svajoja dauguma tėvų, LMNŠC atstovas užtikrina, kad ir regionuose yra mokyklų, kurių ugdytiniai nuolat pateka į respublikinį olimpiados etapą ar laimi prizines vietas, o bene vienintelė to priežastis – vienas geras mokytojas dalykininkas, dirbantis toje mokykloje.

„Jei mokykla niekada neturėjo olimpiadininko, manyčiau, tai jau yra mokyklos problema. Juk negali būti, kad viename mieste susitelkia gabūs fizikai, kitame rajone – biologai ir t. t. Aš laikausi nuomonės, kad kažkam gabūs yra visi žmonės“, – mokinių prigimtinių gabumų priklausomybės nuo gyvenamosios vietos teoriją neigia G.Beresnevičius.

Be to, specialistai tikina, kad respublikinės olimpiados vien iš prigimties nelaimėsi, darbo įdėti reikia ir mokiniui, ir mokytojui, nes, tarkime, fizikos, matematikos olimpiadose, kuriose rungtis gimnazistai, reikia universiteto pirmo kurso mate-

matikos žinių.

„Jei pažadinamas 2–3 metų amžiaus vaiko smalsumas, susidomėjimas gamta, matematika, ar dar kitais konkrečiais dalykais, jis pradeda dirbti, skiria tam laiko, vėliau aplenkia tuos, kuriuos galima vadinti genijais iš prigimties, – sako G.Beresnevičius. – Tyrimai rodo, kad gambiausi smuikininkai nuo prasčiausių skiriasi tik griežimui skirtų valandų skaičiumi. Taip yra ne tik muzikos srityje, bet ir sporte, ir moksle.“

Gimnazijoje ieškoti gabumų per vėlu

Dar bent prieš kelerius metus buvo kalbama, kad ugdymą reikia diferencijuoti – mokyti pagal mokinių poreikius ir gebėjimus. Dabar gi pasaulinė praktika formuluoja kitą siekiamybę – ugdymą individualizuoti, vadinasi, pritaikyti konkrečiam mokiniui būtent pagal jo gebėjimus. Atrodytų, tokioje sistemoje nebereikėtų ypatingų radarų, siekiant aptikti tuos vaikus, kurie turi išskirtinį talentą konkrečiai sričiai, tačiau mūsų sistemoje dalis gabių vaikų taip ir lieka nepastebimi.

„Gabiųjų ugdymo sistema turi prasidėti nuo darželio ir veikti be pertraukų. Jei vaikas gabus, bet jau pradinėse klasėse patenka į mokyklą, kurioje yra nepastebimas, jis dingsta iš gabiųjų horizonto, – sako LMNŠC atstovas. – Dabar turime pradinę mokyklą, progimnaziją, gimnaziją – tokioje sistemoje trūksta sklandaus perėjimo. Iš gimnazijų mokytojų teko girdėti nusiskundimų, kad devintoje klasėje jau gauna „gatavą produktą“. Jei kalbame apie olimpiadas, mokslinius tiriamuosius darbus, iš tiesų pradėti dirbti devintoje klasėje yra per vėlu, darbą su tuo vaiku reikėjo pradėti septintoje klasėje ar dar anksčiau. Taigi, estafetės lazdelė skirtingose klasėse neperduodama arba perduodama, bet tokioje sistemoje dalis vaikų pametama.“

Juolab kad olimpiadoms reikia ne tik dalyko žinių, bet ir bendrųjų gebėjimų bei „šalto proto“, nes jaudulys ar nemokėjimas sutelkti dėmesio bent jau tiek valandų, kiek trunka olimpiada, gali iš esmės nulėmti prastą rezultatą konkurse.

„Kad gebėjimas suvaldyti emocijas yra labai svarbus, matome ir olimpinėse vasaros žaidynėse, tad jei mokytojai nuo pat pirmos klasės moko ugdytinius išlaikyti „šaltus nervus“, vėliau gyvenime šis gebėjimas duoda vaisių“, – įsitikinęs G.Beresnevičius

Nors kasmet atsiranda bent kelių egzaminų šimtukininkų, kasmet Lietuvos mokiniai parveža skirtingos spalvos tarptautinių olimpiadų medalių, kasmet paaiškėja, kad kokiame nors prestižiniame universitete studijuoja lietuviai, tačiau, kaip atrodo bendras gabiųjų ugdymo vaizdas, neaišku.

G.Beresnevičius mano, kad iš olimpiadų laimėjimų galima pastebėti tik atskirus gabiųjų ugdymo situacijos epizodus. Ir respublikinės ar tarptautinės olimpiados yra tik paskutiniai etapai, o juk iki jų – dar bent keli atrankos konkursai, tad vien iš gautų respublikinių olimpiadų rezultatų nenuspręsi, kaip mokykla juos rengė didesniems laimėjimams nei dešimtukas semest্রে. Juolab, kad dalis olimpiadininkų, pasirodo, joms rengiasi savarankiškai arba į pagalbą pasitelkia aukštųjų mokyklų dėstytojus – tiesiog nėra tam darbui tinkamo informatikos ar

filosofijos mokytojo.

Natūralu, kad gabiųjų ugdymui reikia ir gabių mokytojų. Juolab, parengti mokinį respublikinei olimpiadai jau yra gana rimtas darbas mokytojui, reikalaujantis visa galva daugiau išmonės nei, tarkime, valstybiniam brandos egzaminui.

2016-iejį, atsižvelgiant į tendencijas nuo pat 2007-ųjų, turėtų būti derlingiausi – gausūs skirtingų spalvų tarptautinių olimpiadų medalių (kol kas lietuviai jau pelnė 15). Pasirodo, kas dvejus metus Lietuvos mokiniai pasaulyje pelno gerokai per 20 medalių, kitais – 15–16 prizų: 2007 m. buvo 16 medalių, 2008 m. – 22, 2009 m. – 15, 2010 m. – 26, 2011 m. – 16, 2012 m. – 24, 2013 m. – 17, 2014 m. – 25, 2015 m. – 15.

„Kodėl skaičiai taip keičiasi, atsakymo nėra, tai mistika, atsitiktinumas. O nuo ko priklauso kasmet skirtingas obuolių derlius?“ – Lietuvos mokinių sėkmės tarptautinėse olimpiadose apibendrina LMNŠC Gabių ir talentingų vaikų ugdymo skyrius vedėjas G.Beresnevičius. ■

Jei mokykla niekada neturėjo olimpiadininko, manyčiau, tai jau yra mokyklos problema. Juk negali būti, kad viename mieste susitelkia gabūs fizikai, kitame rajone – biologai.